

Projekt: Učenje-rast-razvoj
Kodni broj: UP.04.2.1.11.0754

Digitalni priručnik za samopomoć u kriznim situacijama POPLAVA - MEĆAVA - POTRES

Period provedbe: 16.02.2022.-16.7.2023.

*Nositelj projekta:
Ženska udruga Katarine Josipdol*

*Partneri na projektu:
Dobrovoljno vatrogasno društvo Josipdol
Udruga žena Gora-Sibić*

Projekt je finansirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda
Projekt je sufinancirao Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Ženske udruge Katarine Josipdol

Sadržaj

2. Projekt "Učenje-rast-razvoj".....	3
3. Sustav civilne zaštite / odgovornosti, kontakti.....	4
3.1 Načela sustava civilne zaštite.....	5
3.2 Operativne snage sustava civilne zaštite.....	5
3.3 Mjere civilne zaštite.....	6
3.4 Temeljni zadaci ravnateljstva civilne zaštite.....	6
4. Krizne situacije.....	7
5. Poplava.....	8
5.1 Scenarij vježbe.....	8
5.2 Tijek vježbe.....	8
5.2.1 Upute za izradu zečjeg nasipa.....	12
5.2.2 Punjenje i slaganje vreća na zečjem nasipu.....	12
6. Potres.....	17
6.1 Prije potresa.....	17
6.2 Jačanje otpornosti.....	17
6.3 Tijekom potresa.....	18
6.4 Nakon potresa.....	19
6.5 Po završetku nesreće.....	19
7. Snježni nanos.....	20
7.1 Postupci u slučaju niske temperature.....	20
7.2 Postupak u slučaju snijega i poledice.....	20
7.3 Čišćenje snijega.....	21
7.4 U slučaju izoliranosti.....	21
8. Volonterizam.....	22
8.1 Volonteri,.....	22
8.2 Zakon o volonterstvu.....	23
8.3 Zakon o sustavu civilne zaštite.....	24
9. Više informacija.....	25

2. Projekt “Učenje-rast-razvoj”

16.02.2022. u Europskom domu u Zagrebu potpisani je ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt “Učenje-rast-razvoj” UP.04.2.1.11.0754, koji se financira u okviru poziva „Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice”, Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014 - 2020, Europskog socijalnog fonda.

Projekt “Učenje-rast-razvoj” postavljen je sa ciljem jačanja kapaciteta udruga uključivanjem zaposlenika, članova, partnerskih organizacija i ostalih suradnika u provedbu aktivnosti obrazovanja i socijalnog uključivanja na području Karlovačke i Sisačko-Moslavačke županije, poticanje volonterstva te razvoj dobrog upravljanja u kriznim situacijama s naglaskom na rješavanje problema lokalnih zajednica (snijeg, poplave, Covid-19, potres).

Nositelj projekta je Ženska udruga Katarine Josipdol, a partneri na projektu su Dobrovoljno vatrogasno društvo Josipdol, te Udruga žena Gora-Sibić.

Provđenja projekta trajala je 18 mjeseci, u periodu 16.02.2022. - 16.8.2023.

Projekt je proveden u Karlovačkoj i Sisačko-Moslavačkoj županiji, gdje većina općina spada u ruralna područja te potpomognuta područja.

U obje županije je u proteklih 10 godina zabilježen niz kriznih situacija. U tom periodu je na području Karlovačke županije proglašeno više od 30 elementarnih nepogoda. Područje Gora i Sibića u Sisačko-Moslavačkoj županiji u neposrednoj blizini Petrinje, još se uvijek oporavlja od posljedica potresa od 28. i 29. prosinca 2020. godine. Specifičnost područja na kojem se projekt provodi su duge i hladne zime sa značajnim snježnim pokrivačem, a snježni pokrivač nerijetko prijeđe i 2 metra nanosa. U takvim situacijama događa se da je velik broj stanovnika odsječen i nedostupan. U slučajevima velikih snježnih nanosa lokalna zajednica organizirala se u čišćenju snijega, probijanju puteva do starijeg stanovništva te dostavi namirnica i hrane pri čemu se do nekih ljudi išlo putem motornih sanjki. Jedna od specifičnosti ogulinskog područja je vjetar pod nazivom fen koji iznimno brzo topi velike količine snijega i dovodi do velikih poplava. Analiza „Procjena rizika od velikih nesreća“ u Karlovačkoj županiji navodi poplave kao rizik koji je neprihvatljiv zbog velikih posljedica na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvenu stabilnost i politiku. Poplave su prijetnja koja bi u budućnosti mogla izazvati još veće i teže posljedice. Iz tog razloga, potrebno je provoditi edukaciju stanovništva u provođenju samozaštite i uzajamne zaštite te provoditi vježbe kako bi svi sudionici bili upoznati sa svojim aktivnostima u slučaju poplava.

Provđenjem projekta mapirane su potrebe i kapaciteti lokalne zajednice za upravljanje kriznim situacijama kako bi se kroz umrežavanje i obrazovanje osigurao učinkovit odgovor na krizne situacije. Projektom je uspostavljen i stožer za izvanredne situacije koji će pružati podršku lokalnom stanovništvu u slučaju nepogode.

Ukupna vrijednost projekta je 61.966,66 € / 466.887,81 kn. Projekt je sufincirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda, kroz Poziv “Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice” u iznosu od 52.671,65 / € 396.854,62 kn. Projekt je sufincirao Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske u iznosu od 9.295,00 € / 70.033,19 kn.

3. Sustav civilne zaštite / odgovornosti, kontakti

Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja, ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Civilna zaštita se ustrojava na lokalnoj, područnoj (regionalnoj), državnoj i na razini EU. Ona kao takva povezuje resurse i sposobnosti.

3.1 Načela sustava civilne zaštite

Načela sustava civilne zaštite sastoje se od općih načela kao što su: humanost i zabrana diskriminacije te načela operativnog djelovanja, a ona su: supsidijarnost, solidarnost i kontinuitet djelovanja.

Supsidijarnosti

Odluke i mjere donose se i provode na najnižim prikladnim razinama i usklađuju samo s neophodnim višim razinama, ne preskačući razine odgovornosti i nadležnosti.

Solidarnosti

Pogođena zajednica, nakon što je uključila sve raspoložive vlastite kapacitete, upućuje dodatna pomoć za potrebe ublažavanja i otklanjanja posljedica katastrofe i velike nesreće.

Kontinuiteta djelovanja

Svi sudionici u sustavu nastavljaju s izvršavanjem redovitih zadaća i u izvanrednim događajima sve dok nisu ugroženi zdravlje i životi njihovih pripadnika.

3.2 Operativne snage sustava civilne zaštite

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

1) Stožeri civilne zaštite su: stručna, operativna i koordinativna tijela za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

2) Operativne snage vatrogastva u velikim nesrećama i katastrofama operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava CZ. Profesionalne vatrogasne postrojbe djeluju 0–24 i pozivaju se na broj 193 ili 112. U manjim gradovima i općinama djeluju dobrovoljne vatrogasne postrojbe. Djelatnost vatrogastva propisana je Zakonom o vatrogastvu.

3) Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa. U velikim nesrećama i katastrofama HCK je temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite. Mnogi naši građani uključeni su kao dobrovoljci u društva crvenog križa i pružaju pomoć građanima kad je to potrebno (podjela hrane i odjeće, prikupljanje pomoći za ugrožene, priprema prehrane i smještaja za evakuirane osobe, logistika itd).

4) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja (HGSS) je neprofitna pravna osoba čije je djelovanje u Republici Hrvatskoj uređeno posebnim zakonom. HGSS je također temeljna operativna snaga sustava CZ u velikim nesrećama i katastrofama.

5) Povjerenici civilne zaštite - Provođenje obveza povjerenika predstavlja najvažniju kariku u komunikaciji između stožera civilne zaštite i građana po pitanjima provođenja osobne i uzajamne zaštite, skrbi o pripadnicima ranjivih skupina, pripremama i provođenju evakuacije i zbrinjavanja, postupanja i koordiniranja građana po uputama stožera i drugih mjerodavnih tijela.

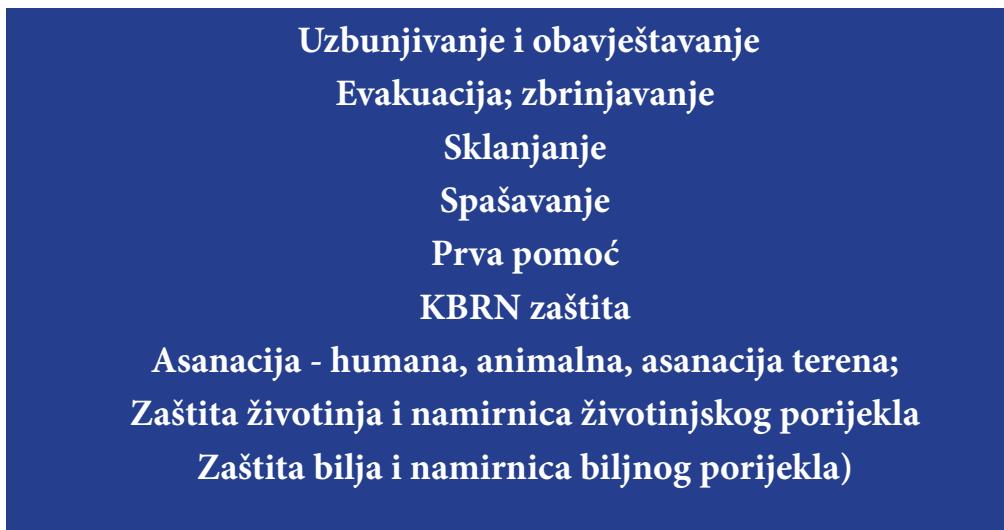
6) Postrojbe CZ:

- opće namjene
- specijalističke postrojbe
- DIP CZ

7) Koordinatori na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

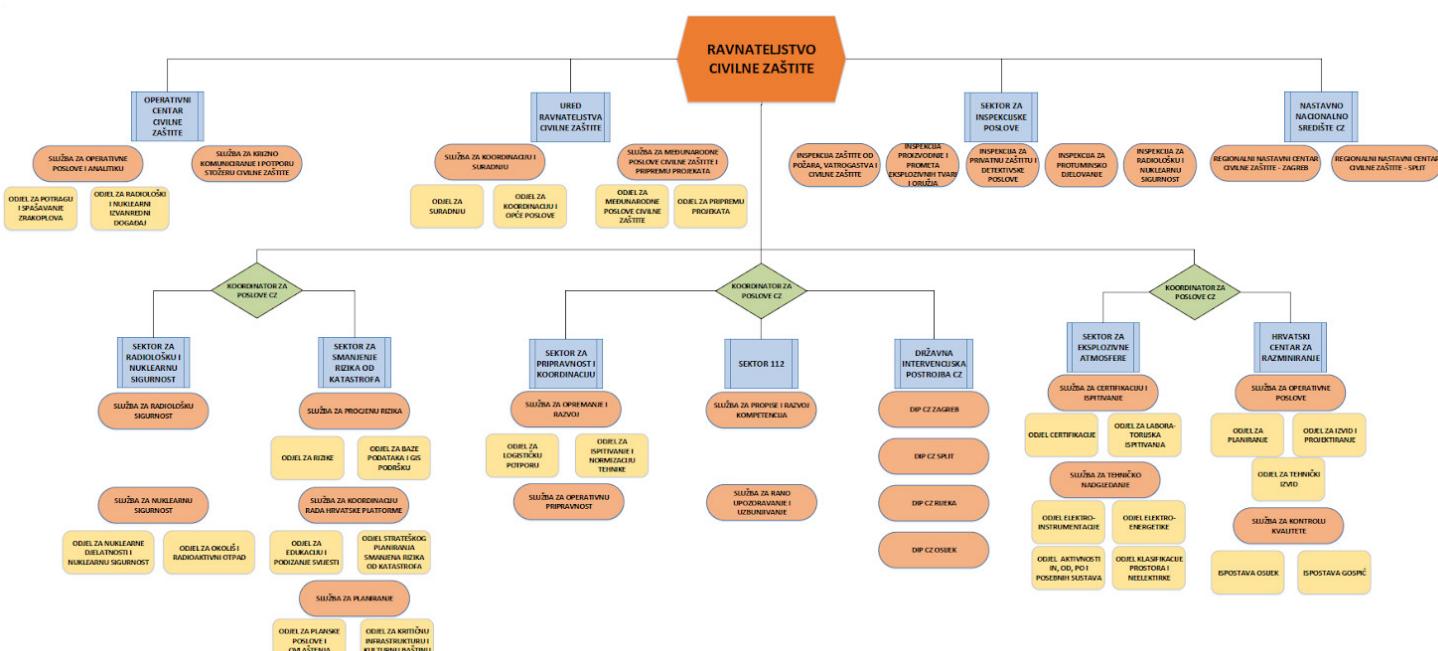
8) Pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

3.3 Mjere civilne zaštite

3.4 Temeljni zadaci Ravnateljstva civilne zaštite

Pod temeljne zadatke ravnateljstva civilne zaštite spada više prioriteta. Ono mora razviti operativne snage civilne zaštite i pričuvne kapacitete te preventivne mjere civilne zaštite. Ravnateljstvo također mora uskladiti strukture, veličine i sastav interventnih specijalističkih postrojbi CZ za provedbu mjera civilne zaštite. Bitna stavka je i to da se radi na projektu izrade procjene ugroženosti i plana djelovanja za Republiku Hrvatsku. U slučaju katastrofe Ravnateljstvo civilne zaštite planira, razvija i osigurava materijalne osnove za zbrinjavanje stanovništva. Jedan od zadataka je i inspekcija i nadzor u području civilne zaštite kao i koordinacija operativnih snaga sustava civilne zaštite. A posljednji temeljni zadatak je provedba programa pripremnih aktivnosti.

4. Krizne situacije

KATASTROFA je iznenadan ili progresivan prirodan (prirodne pojave) ili čovjekom uzrokovan događaj (nemar, ljudska pogreška, neznanje, zaboravljenost, pohlepa ili profit, nebriga, glupost...) čiji je učinak po zajednicu toliko razaranjući da zbog nedostatnosti hitnih službi pogodjena zajednica mora odgovoriti na njega uporabom izvanrednih snaga i mjera.

Nastanak nije moguće spriječiti, a svojim opsegom i intenzitetom: prekida normalno odvijanje života, ugrožava živote i zdravlje, uzrokuje žrtve, uzrokuje štetu većeg opsega na imovini, gubitak imovine, štetu na infrastrukturi i okolišu.

VELIKA NESREĆA je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka.

IZNENADNI DOGAĐAJ je događaj za čije saniranje je potrebno djelovanje žurnih službi te potencijalno uključivanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

5. Poplava

5.1 Scenarij vježbe

- Dugotrajna jaka kiša bez naznaka prestanaka u sjeverozapadnim dijelovima zemlje obuhvatila je područje općine Josipdol, dolazi do bujične poplave rijeke Munjava. --- Posebno ugroženo naselje Cindrići. Operativne snage općine Josipdol su anagažirane već treći dan, evidentan je zamor kod pripadnika.
- Pogodena područja na području općine Josipdol: naselja Oštarije, Skradnik, Cindrići
- 74 stambenih i gospodarskih objekata poplavljeno
- Stožer CZ općine Josipdol radi na dislokaciji u naselju Cindrići.
- na terenu su: DVD Josipdol, DVD Oštarije
- 1 osoba s TTO (Teške tjelesne ozljede) i 20 osoba koje se nalaze u okruženju vodom
- Potrebno je izvršiti izmjehanje stanovnika iz ugroženog područja naselje Cindrići i organizirati prihvat istih, kao i izraditi zečji nasip na rijeci Munjavi, kako bi se zaštitili stambeni i gospodarski objekti.

5.2 Tijek vježbe

1) Obzirom na nedostatak operativnih snaga i opseg ugroze, načelnik općine Josipdol izdaje nalog da se volonteri stavlaju sa svojim sredstvima i opremom u pripravnost. Odmah po dobivanju naloga volonteri vrše utovar sredstava i opreme.

2) Načelnica općine putem Županijskog centra 112 poziva DVD Josipdol i DVD Oštarije u naselje Cindrići radi evakuacije stanovnika i izrade zečjeg nasipa, po primitku poziva operativne snage se upućuju na mjesto događanja.

3) Po dolasku na mjesto događaja, nakon izviđanja utvrđuju da nemaju dostatne snage za izvršenje zadaće i o tome voditelj intervencije izvješćuje načelnika Stožera CZ općine Josipdol

4) Načelnik SZC općine izvješćuje načelnika općine koji aktivira Stožer CZ i upućuje poziv volonterima (koristeći Plakate, društvene mreže, sredstva veze itd.) sukladno Planu djelovanja CZ da se jave u Stožer CZ u naselje Cindrići.

5) Uspostavom Stožera CZ općine Josipdol Koordinator volontera vrši prihvati istih i upućuje ih u Stožer CZ gdje im se uručuje mobilizacijski poziv i upućuje ih koordinatoru na lokaciju koji ih raspoređuje na izvršenje zadaće.

6) Osobe koje se prijavljuju, a nisu u sustavu volentera popunjavaju Prijavnicu za volontere i tek tada dobivaju mobilizacijski poziv, te postaju članovi sustava CZ sa svim pravima i obavezama.

OPĆINA JOSIPDOL
OPĆINSKI NAČELNIK
KLASA:
URBROJ:
MJESTO DATUM:

Na temelju članka 4. stavka 4 Pravilnika o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite („Narodne Novine“, broj 69/16) izdajem

NALOG ZA MOBILIZACIJU

Za:

(Ime i prezime, godina rođenja, OIB)

Mjesto i adresa prebivališta

Podaci o rasporedu (označiti s x):

član Stožera civilne zaštite

Razlog pozivanja (označiti s x):

operativno djelovanje ospozobljavanje

smotra drugo

Mobilizacijsko zborište

(adresa)

Vrijeme

(datum i sat)

Predviđeno vrijeme mobilizacije:

Potpis pozivatelja

(ovlaštena osoba)

DOSTAVNICA

(Ime i prezime, ime roditelja, godina rođenja, OIB)

Potvrđujem primetak naloga za mobilizaciju.

Poziv mi je uručen

(datum, vrijeme, mjesto)

Potpis primatelja

Potpis dostavljач

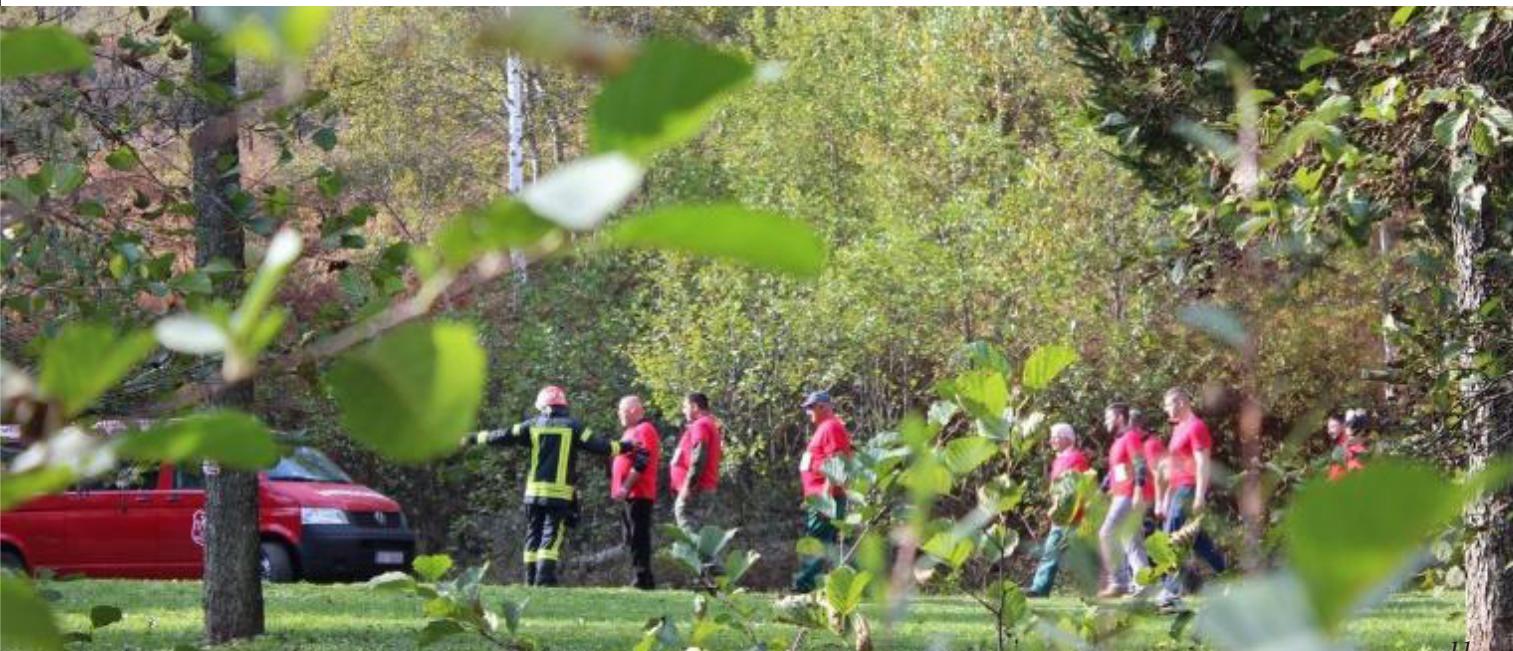
Projekat: Učenje-čest-prazno / UP-A-2.1.11.0754
Organizaciona 39, A7303 Josipdol
Zemaljska udružnica Katalinice Josipdol
Održana u organizacijskim postavkama učionice „VAL 22“

7) Radi velikog broja ljudi Stožer CZ upućuje se poziv PP Ogulin s zadaćom osiguranja ulaska i izlaska iz zone djelovanja operativnih snaga, kao i ostalima snagama koje mogu doprinjeti bržem otklanjanju ugroze.

8) Da bi se u što većoj mjeri oslobostile Operativne snage Koordinator na lokaciji upućuje DVD Josipdol i volontere na punjenje vreća za izradu zečjeg nasipa.

5.2.1 Upute za izradu zečjeg nasipa

- Zečji nasip se izrađuje na kruni zaštitnog nasipa kako bi se spriječilo prelijevanje zaštitnog nasipa (po potrebi se može raditi i na drugim mjestima gdje se očekuje razlijevanje vode kod povišenog vodostaja)
- Izrađuje se uz vodni rub zaštitnog nasipa, a za njegovu izradu najviše se koriste vreće napunjene pijeskom ili zemljom, ali ne šljunkom.
- Potrošnja ovim načinom iznosi 17 vreća na 1m².

5.2.2 Punjenje i slaganje vreća na zečjem nasipu

- 1) Vreće se ne pune potpuno kako bi bolje prilijegale jedna na drugu, a otvor vreća uvijek se okreće na suprotnu stranu od očekivanog vodnog vala.
- 2) Slažu se dva sloja vreća tako da se među sobom „povežu“
- 3) Postavlja se najlonska folija na vreće, tako da se na prednjem dijelu ostavi dio folije koji visi preko nasipa
- 4) Na foliju se postavlja treći sloj vreća.
- 5) Prednji dio folije na kraju se optereti s još dva sloja vreća

6) Tako su pozvani i volonteri Gradskog društva crvenog križa radi pružanja prve pomoći i psihološke pomoći stanovništvu na mjestu događaja i podižu šator.

7) Istovremeno volonteri podižu šator za pripremu hrane i topnih napitaka, kako za operativne snage, volontere tako i za evakuirano stanovništvo.

8) Uz pomoć operativnih snaga vrši se evakuiranje ugroženog stanovništva i prihvati istih u šatore kako bi im se mogla pružiti prva pomoć, psihološka pomoć.

9) Od izmještenog stanovništva Stožer dobiva informaciju da je jedna osoba pala i slomila nogu, Stožer CZ putem ŽC 112 Karlovac poziva Hitnu medicinsku službu, a radi nepristupačnosti terena poziva se i HGSS.

10) HMS uslijed pada stabla ne može pristupiti do povrijedjenog, radi toga operativne snage pristupaju oslobođanju puta motornom pilom

11) HGSS dolazi na mjesto događaja, od koordinatora na lokaciji dobiva osnovne podatke o unesrećenom i vrši pripremu za djelovanje.

12) Pruža prvu pomoć i vrši transport ozlijedene Akiom do vozila Hitne medicinske službe.

13) Tim HMS preuzima pacijenta i prevozi ga do bolnice. Evakuirano stanovništvo Crveni križ uz pomoć volontera smješta pod šator.

13) Volonteri im daju tople napitke i hranu.

6. Potres

Potres je iznenadna i kratkotrajna vibracija tla koja može imati više uzroka. Vulkanska aktivnost, udar meteora ili ljudski faktor (bušenje tla ili nuklearna aktivnost). Najčešći uzrok su tektonski poremećaji u litosferi. Litosfera je razlomljena u tzv. tektonske ploče. Potresi mogu potaknuti druge prirodne pojave koje mogu izazvati katastrofe, poput onih od klizišta, lavina i tsunamija. Požari, eksplozije, istjecanje opasnih tvari... Razvoj zaraznih bolesti, porast kriminala itd.

6.1 Jačanje otpornosti

Solidnom gradnjom u skladu s pravilima struke!

Armirano-betonske konstrukcije

Montažni (drveni) objekti

Protupotresni elementi

6.2 Prije potresa

Upoznajte se sa sigurnim mjestima unutar Vašeg doma, radnog mjesta i škole, upoznajte se sa evakuacijskim putevima. Dogovorite s članovima obitelji mjesta sastanka u slučaju da ste razdvojeni tijekom potresa – posebno vodeći pažnju o starijima i bolesnima.

- **Velike i teške predmete smjestite što je moguće bliže podu te ih pričvrstite za zid ili pod.**
- **Otrovna i zapaljiva sredstva pohranite u nepromočive i nelomljive posude te ih smjestite u ormariće koje je moguće zaključati kako u slučaju potresa ne bi došlo do proljevanja istih.**
- Održavajte kućne instalacije plina, struje, vode i odvodnje. Naučite kako ih isključiti u slučaju potresa
- Provjerite stanje dimnjaka i krova i redovito ih održavajte
- Pripremite komplet za preživljavanje kako bi mogli samostalno preživjeti nekoliko dana – specifičan za potrebe starijih, kronično bolesnih i osoba s drugim zdravstvenim i funkcionalnim smetnjama.
- Nabavite tranzistorski radio prijemnik kako biste mogli dobiti upute mjerodavnih institucija o poduzimanju zaštitnih mjera kao i druge korisne informacije. (U većini nesreća sustav javne elektrodistribucije, zbog šteta na infrastrukturi, neće biti u funkciji.)

Važne telefonske brojeve

Komplet za prvu pomoć

Svjetiljka s rezervnim baterijama

Radioaparat s rezervnim baterijama

Rezervne naočale

Paket vode od 6l u prtljažniku automobila

Konzervirana i nekvarljiva hrana, otvarač za konzerve

Lijekovi

Mobilni telefon i punjač

Rezervni ključevi kuće i automobila

Olovka i papir

Džepni nožić i zviždaljka

Upaljač i šibice

Cipele i odjeću

Potrepštine za osobnu higijenu

- Izvršite stručnu analizu građevine kako bi se mogla provesti možebitna građevinska struktturna poboljšanja

- Preporučljivo je uplatiti policiu osiguranja za slučaj katastrofa

U velikim nesrećama i katastrofama češće se možete naći u situaciji koja će zahtijevati Vaše angažiranje u zaštiti i spašavanju života, imovine i okoliša neposredno nakon nesreće ili za vrijeme njenog trajanja, jer organizirane snage, zbog obima nastalih posljedica, neće biti u mogućnosti istovremeno i žurno odgovoriti na sve zahtjeve.

6.3 Tijekom potresa

Ukoliko ste unutar građevine:

- Ostanite unutra (postoji mogućnost od pojave popratnih potresa koji mogu biti dovoljno jaki da uzrokuju dodatnu štetu na već ionako oslabljenu konstrukciju, većina ozljeda događa se prilikom ulaska i izlaska iz ruševina).
- Sklupčajte se ispod masivnog komada namještaja, nosive grede te pokrite glavu rukama.
- Ne koristite stepenice.
- Ne koristite dizalo (ukoliko se nalazite u liftu pritisnite tipku za zaustavljanje i izadite na prvom sljedećem katu).
- Ne skačite kroz prozor.
- Ne stojite ispod lustera i ostalih teških visećih predmeta.
- Udaljite se od stakla, prozora, pregradnih zidova, kamina i visokih komada namještaja.
- Ukoliko Vas potres probudi, pokušajte se koncentrirati pa tek potom krenite prema sigurnom mjestu.

Ukoliko se nalazite na otvorenom:

- Odmaknite se od građevina, stupova, žica te bilo čega što može pasti na Vas, odmaknite se od staklenih površina
- U slučaju veliko razaranja ne pokušavajte ući u građevine
- Ukoliko ste u središtu grada pokušajte izbjegavati građevine/objekte koji se mogu urušiti (posebice su opasne staklene površine, crijeponi i sl.)

Ukoliko se nalazite u vozilu:

- Automobil zaustavite dalje od građevina i objekata koji mogu pasti na Vas, ne zaustavljajte se na mostovima i vijaduktima, u podvožnjacima i ispod nadvožnjaka
- Zaustavljeni automobil smjestite tako da ne ometa prolaz hitnim službama

6.4 Nakon potresa

Ukoliko ste zatrpani:

- Ne pokušavajte koristiti šibice ili upaljač zbog mogućnosti eksplozije uslijed curenja plina
- Preko lica navucite masku za disanje ili neku tkaninu kako ne bi udisali prašinu
- Pokušajte obznaniti svoju lokaciju lupanjem po zidovima, cijevima, svjetlosnim (baterija) ili zvučnim (zviždaljka) signalima
 - Ne vičite kako bi spriječili ulazak prašine u dišne organe, sačuvali energiju i kisik
- Očekujte popratne potrese, mogu biti dovoljne snage da uzrokuju dodatnu štetu, zbog toga je potrebno izbjegavati jako oštećene građevine.
- Ne koristite dizala i ako su u funkciji
- Provjerite da li je došlo do oštećenja plinovoda, vodovoda i kanalizacije te električnih instalacija
- Otvorite prozore i vrata ukoliko osjetite miris plina
- Ukoliko osjetite miris plina, ne pokušavajte uključiti struju ili neki električni i elektronski uređaji
- Ne uključujte plin samostalno, prepustite to ovlaštenim osobama
- Odmah ugasite požar u vašem domu ili susjedstvu, ne čekajte vatrogasce.
- Ukoliko se nalazite na otvorenom, uputite se na površine koje su udaljene od građevina ili drugih objekata kojima prijeti urušavanje
- Izbjegavajte oštećene građevine, reklamne panoe, dalekovode i slične strukture koje Vas mogu ozlijediti.
- Ukoliko napuštate dom, uputite se na mjesto koje ste dogovorili obiteljskim planom za izvanredne situacije
- Telefonom se koristite samo u krajnjoj nuždi, oslobođite ceste vozilima hitnih službi
- Slušajte vijesti samo iz provjerenih izvora, nacionalna televizija i radio, lokalna vlast...
- Ne vjerujte glasinama, ne širite neprovjerene informacije.
- Ukoliko trebate hitnu pomoć, prenesite vašu lokaciju i zdravstveno stanje spasiteljima
- U slučaju velikih katastrofa spasioci neće biti u mogućnosti svima pružiti prvu pomoć
- Ako se traži od Vas i ako ste sposobni priključite se spasiocima, uvijek slušajte uputstva ovlaštenih osoba

6.5 Po završetku nesreće

- Po nastajanju ili po završetku nesreće (ovisno o vrsti nesreće), nazovite broj 112 i izvijestite o nesreći i njenim posljedicama (oslobodite liniju što prije, ne pitajte za informacije i ne tražite druge podatke. Linije trebaju za operativne potrebe koordiniranja spasilačkih aktivnosti)
- Ne koristite se bez potrebe javnim prometnicama, oslobođite ih za vozila žurnih i spasilačkih službi.
Ako ste kao spasitelj raspoređeni u neku od operativnih snaga civilne zaštite javite se na ranije određeno mjesto, preuzmite opremu i postupajte po naložima zapovjednika.
- Započnite ili nastavite s aktivnostima zaštite i spašavanja, odazovite se pozivima čelnika jedinice lokalne samouprave u kojoj živate ili tvrtke u kojoj radite, uključite se u organiziran i integriran sustav civilne zaštite

7. Snježni nanos

Zimu, odnosno niske temperature, snježne oborine i led ne možemo spriječiti, ali pravovremenim postupcima možemo spriječiti ili bitno umanjiti posljedice koje te pojave mogu prouzročiti.

7.1 Postupci u slučaju niske temperature

- Kako biste spriječili ulazak hladnog zraka u vaš dom, na prozore zalijepite brtvenu traku, stiropor, između prozorskih krila postavite deku ili objesite debele zavjese.
- Nastojte što manje boraviti na otvorenom ili u negrijanom zatvorenom prostoru.
- Prije izlaska na otvoreno slojevito obucite dovoljno toplu odjeću i obuću, ne zaboravite zaštитiti glavu i šake.
- U prostorijama koje nisu grijane, vanjskim slavinama i cijevima prije nastupa zime ispustite vodu iz vodovodnih cijevi, spremnika vode, sustava centralnog grijanja koji nije u funkciji.

7.2 Postupak u slučaju snijega i poledice

- Redovito i pravovremeno čistite prilaze svojih kuća ili poslovnih prostora, pločnike od snijega i leda.
- Ako led ili snijeg ne možete očistiti s pločnika posipajte ga sipinom.
- Koristite obuću s gumenim hrapavim đonom da smanjite opasnost od klizanja i pada na poledici ili snijegu.
- Posebnu pozornost posvetite kada prolazite uz zgrade ili ispod drveća jer s njih iznenada može pasti snijeg ili led, te iz istog razloga ne parkirajte svoje vozilo na tim mjestima.

7.3 Čišćenje snijega

- Ako je moguće, otresite snijeg sa voćaka, ukrasnog drveća i grmlja, TV antena itd. pritom ni u kojem slučaju ne otresajte snijeg ili led s električnih vodiča jer postoji izuzetno velika opasnost po vaš život.
- Snijeg ili led koji prijeti pasti s krova vašeg objekta dužni ste ukloniti (sami ili angažiranjem stručnih službi)
- Zavisno od nosivosti krovne konstrukcije vašeg objekta i od debljine, odnosno težine snježnog pokrivača, procijenite da li je snijeg potrebno ukloniti s krova te po potrebi to i učinite kako se krov ne bi urušio.

7.4 U slučaju izoliranosti

- Ukoliko ste zbog obilnih snježnih padalina i neočišćenih putova ostali izolirani, a u hitnoj ste situaciji (slučaj potrebe liječničke ili veterinarske pomoći, bolničkog liječenja, opskrbe neophodnim namirnicama ili energentima i slično) kontaktirajte Povjerenika civilne zaštite na svom području, Stožer Civilne zaštite vaše općine ili grada, ili nazovite broj 112 s kojeg će se usklađivati pružanje potrebne pomoći.
- Kontaktirajte svoju rodbinu, susjede, prijatelje koji su starije životne dobi ili su nemoćni, a u potrebi su, kako bi im se na vrijeme mogla pružiti potrebna pomoći.

8. Volonterizam

Kada naglo nastane neka veća nesreća, žurne službe nisu u mogućnosti odmah „pokriti“ cijelo područje i svakome pružiti pomoć. Zato je bitna organizacija koja počinje od svakog pojedinca, a to podrazumijeva educiranje i svijest da pomažući drugima pomažemo i sebi. Analize pokazuju da tijekom nekih nesreća najbržu pomoć pružaju ljudi koji se nađu u blizini. To su obično naši susjedi i osobe koje žive u okolini. Primjeri za to su nagle poplave, jake oborine (snijeg, kiša) te uzajamna pomoć ljudi koji tu žive. Prilikom urušavanja građevina opet dolazi do izražaja međusobna pomoć najbližih ljudi.

8.1 Volonteri

Volonteri imaju veliki značaj u sustavu civilne zaštite. Volonteri su osobe koje žele pružiti pomoć i to rade besplatno u svoje slobodno vrijeme. U slučaju neke nagle nesreće veliki značaj imaju osobe koje se nađu u okruženju, a nisu izravno ugrožene. Zabilježeni su mnogi slučajevi da su bliži ili dalji susjedi pomogli u rješavanju nekog događaja prije nego su došle žurne službe: pružili su prvu pomoć, izbavili osobe iz ruševine, sklonili ljude u sigurnu građevinu, ispumpali vodu iz podruma, pogasili početni požar, itd.

Iskustva iz nesreća ukazuju na potrebu organiziranog dobrovoljnog rada. Primjerice, uključivanje u rad neke od humanitarnih organizacija. U gradovima i općinama uvijek postoji mogućnost prijavljivanja u rad udruga Crvenog križa, dobrovoljnih vatrogasnih društava, HGSS-a, i ostalih udruga koje imaju određene sposobnosti .

Te navedene organizacije djeluju na temelju svojih zakona i imaju ustrojene procedure rada.

Sve osobe koje se prema svojim sklonostima prijave i postanu njihovi članovi, prolaze određene edukacije, dobivaju zaštitnu opremu, prepoznatljive odore i obilježja. Ako je rad na dobrovoljnoj osnovi na taj način organiziran, onda su sve osobe osigurane u slučaju nesretnog događaja. Volonteri crvenog križa će u svom mjestu stanovanja obavljati rad na terenu i prikupljanje humanitarne pomoći, dobrovoljni vatrogasci će obavljati poslove spašavanja ljudi i imovine, udruge koje raspolažu specifičnom opremom (npr. terenskim kuhinjama, i ostalim elementima za pripravu hrane dat će se na raspolaganje u slučaju velike nesreće ili katastrofe), itd.

Organizator volontiranja izrađuje program volontiranja kojim utvrđuje potrebu za uključivanjem volontera, vrstu aktivnosti, odnosno usluga, način i postupke pružanja tih usluga te druge elemente od važnosti za provedbu programa volontiranja.

Za provedbu programa volontiranja organizator volontiranja je u okviru svoje organizacije dužan odrediti koordinatora volontera koji je zadužen za učinkovito upravljanje programom volontiranja pri čemu: nadgleda uključivanje volontera u organizaciju, osigurava kvalitetu procesa upravljanja volonterima, usmjerava interakciju između volontera i svih unutarnjih i vanjskih sudionika organizacije te je odgovoran za dokumentiranje i osiguranje priznanja volonterskog doprinosa u postizanju ciljeva organizatora volontiranja.

8.2 Zakon o volonterstvu

Narodne Novine broj: 58/07, 22/13 i 84/21

Članak 3.

1. Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit, a obavljuju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljenou volontiranje, ako ovim Zakonom nije drugčije određeno.

2. Ovaj se Zakon primjenjuje na obavljanje usluga ili aktivnosti čije je obavljanje organizirano na način uređen ovim Zakonom. Dugotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja redovito i kontinuirano, na tijednoj osnovi u razdoblju od najmanje tri mjeseca bez prekida.«

3. Kratkotrajno volontiranje je ono koje volonter obavlja jednokratno ili povremeno u vremenski ograničenom trajanju.

4. Volontiranje u kriznim situacijama je volontiranje koje volonter obavlja u situacijama koje nalažu hitnost i u izvanrednim društvenim situacijama.

Članak 7.

Volontiranje organizira organizator volontiranja.

Organizator volontiranja u smislu ovoga Zakona može biti udruga, zaklada, ustanova i svaka druga pravna osoba iz čijeg osnivačkog akta proizlazi da nije osnovana s ciljem stjecanja dobiti (neprofitna pravna osoba).

Organizator volontiranja iz stavka 2. ovoga članka volontere može uključivati samo u one aktivnosti koje su usmjerene ka zajedničkoj dobrobiti.

8.3 Zakon o sustavu civilne zaštite

Narodne Novine broj: 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22

Članak 16.

1. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.
3. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe pripravnosti i reagiranja kod velikih nesreća i katastrofa organiziraju sudjelovanje volontera radi provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.
4. U slučaju velike nesreće stožer civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave organizira volontere u provođenju određenih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

<https://www.zakon.hr/z/809/Zakon-o-sustavu-civilne-za%C5%A1tite>

The screenshot shows the 'ZAKON.HR' website interface. The main title 'ZAKON o sustavu civilne zaštite' is centered above a detailed description of the law's purpose and scope. To the left, a sidebar lists related laws, and to the right, another sidebar lists links to other legal documents. The central content area contains the text of the law, starting with 'I. OPĆE ODREDBE'. The text discusses the establishment of a civil protection system, its objectives, and its relationship to international directives. It also defines civil protection as a public interest of the Republic of Croatia and its role in ensuring safety. The document concludes with a note about its alignment with EU Directives and a summary of key provisions.

ZAKON o sustavu civilne zaštite

pročišćeni tekst zakona
NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22
na snazi od 01.01.2023.
Samo polako...

Povezani zakoni

- Zakon o uniječavanju nijesla masuvnih grupa i žrtava iz Domovinskog rata
- Zakon o općem upravnom postupku
- Zakon o Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata
- Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji 2014-2017
- Zakon o sudjelovanju pripadnika oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu

Zanimljivi linkovi

- PODZAKONSKI PROPISI
- Vijesti o ovom zakonu
- Arhiva:
- Zakon o sustavu civilne zaštite 2021-2022
- Zakon o sustavu civilne zaštite 2020-2021
- Zakon o sustavu civilne zaštite 2019-2020
- Zakon o sustavu civilne zaštite 2015-2018
- Ministarstvo unutarnjih poslova

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom ureduje se sustav i djelovanje civilne zaštite; prava i obveze tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih i fizičkih osoba; sposobljavanje za potrebe sustava civilne zaštite; financiranje civilne zaštite; upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i druga pitanja važna za sustav civilne zaštite.

(2) Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i gradana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

(3) Civilna zaštita je od javnog interesa za Republiku Hrvatsku i za sigurnost Republike Hrvatske.

(4) Ovim Zakonom propisuju se ograničenja vlasničkih i drugih stvarnih prava na nekretninama i pokretninama radi zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EPG (SL L 197, 24. 7. 2012.).

Članak 3. (NN 20/21)

Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1) Aktivnost je poduzimanje istovrsnih djelovanja koja su usmjereni ostvarenju određenog cilja primjenom mjera civilne zaštite.

2) Aktiviranje znači postupak pokretanja žurnih službi, operativnih snaga sustava civilne zaštite i gradana.

9. Više informacija

Više informacija potražite na web stranicama Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo unutarnjih poslova
Ravnateljstvo civilne zaštite

Pretražite stranice

Vijesti Područja djelovanja Istaknute teme Dokumenti Projekti Geoportal Upute za građane Međunarodna suradnja Kontakti

NARANČASTO UPOZORENJE DHMZ-a ZA DANAS

KORONAVIRUS.HR

službeno mjesto za sve informacije o koronavirusu

Ravnateljstvo civilne zaštite koordiniralo slanje pomoći stanovništvu ugroženih županija

Zajedničkim naporima i suradnjom pružena pomoći stanovništvu zbog štete uzrokovane olujnim nevremenom

23.07.2023.

Posljedice olujnog nevremena

Nevrijeme praćeno jakom kišom i vjetrom zahvatilo je proteklih dana veći Hrvatske. Donosimo pregled stanja i angažiranih snaga po županijama 23.07.2023.

Međunarodna pomoći Helenskoj Republici u gašenju požara

Upućen jedan protupožarni zrakoplov Canadair CL 415 Hrvatskog ratnog zrakoplovstva u Helensku Republiku

21.07.2023.

<https://civilna-zastita.gov.hr/>

Popis brošura

Popis letaka

<u>KLIZIŠTE</u>	<u>KLIZIŠTE</u>
<u>POPLAVA</u>	<u>POPLAVA</u>
<u>POTRES</u>	<u>POTRES</u>
<u>EPIDEMIJE I PANDEMIJE</u>	<u>EPIDEMIJE I PANDEMIJE</u>
<u>SUŠA</u>	<u>SUŠA</u>
<u>POŽAR</u>	<u>POŽAR</u>
<u>EKSTREMNE TEMPERATURE</u>	<u>EKSTREMNE TEMPERATURE</u>
<u>ONEČIŠĆENJE MORA</u>	<u>ONEČIŠĆENJE MORA</u>
<u>INDUSTRIJSKE NESREĆE</u>	<u>INDUSTRIJSKE NESREĆE</u>
<u>SNIJEG I LED</u>	<u>SNIJEG I LED</u>
<u>BOLESTI BILJA</u>	<u>BOLESTI BILJA</u>
<u>NUKLEARNE I RADILOŠKE NESREĆE</u>	<u>NUKLEARNE I RADILOŠKE NESREĆE</u>
	<u>GRMLJAVINSKO NEVRIJEME</u>
	<u>JAKI VJETAR</u>

Stručni suradnici:

Ana Milićić voditeljica službe CZ Dubrovnik
Zdravko Jandrić voditelj ŽC 112 SCZ Karlovac

Autor: Ženska udruga Katarine Josipdol

Lektorska obrada: Projektna Producija

Urednik: Ženska udruga Katarina Josipdol

Grafička priprema: Projektna Producija

Kontakt podaci:

Ženska udruga Katarine Josipdol

Rasadnik 17, 47303 Josipdol

Telefon: +385997582906

katarinejosipdol@gamil.com

info@zuk-josipdol.hr

www.zuk-josipdol.hr

Izdano 2023.

Projekt je finansirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda

Projekt je sufinancirao Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Ženske udruge Katarine Josipdol